376L0765

27.9.76 *EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING* Nr L 262/143

RÅDETS DIREKTIV

av den 27 juli 1976

om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om alkoholmätare och alkoholaerometrar

(76/765/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande(1),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande(2), och

med beaktande av följande:

Definition, konstruktion och metoder för godkännande och provning av alkoholmätare och alkoholaerometrar är i medlemsstaterna underkastade tvingande bestämmelser som skiljer sig mellan medlemsstaterna och därmed utgör hinder för rörligheten av och handeln med dessa mätdon inom gemenskapen. Dessa bestämmelser måste därför närmas till varandra.

Harmonisering av lagar och andra författningar som avser dessa mätdon är också väsentlig som ett komplement till gällande bestämmelser om metoder att bestämma alkoholhalt utgående från mätresultat, så att alla risker avlägsnas för flertydighet i eller ifrågasättande av resultaten av sådana mätningar.

Rådets direktiv 71/316/EEG av den 26 juli 1971 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om gemensamma föreskrifter för både mätdon och metrologiska kontrollmetoder(3) har fastställt förfaranden för EEG-typgodkännande och första EEG-verifikation. Enligt det direktivet är det nödvändigt att fastställa de tekniska krav som skall gälla för konstruktion och funktion av alkoholmätare och alkoholaerometrar för att de efter föreskriven kontroll och märkning fritt skall få importeras, marknadsföras och användas.

I sin resolution av den 17 december 1973(4) om industripolitik uppmanade rådet kommissionen att före den 1 december 1974 till rådet lämna ett förslag till ett direktiv om alkoholmätning och alkoholmätare.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv fastställer egenskaper hos alkoholmätare och alkoholaerometrar som används för att bestämma alkoholhalten i blandningar av vatten och etanol.

Artikel 2

I bilagan beskrivs de alkoholmätare och alkoholaerometrar som får förses med EEG-märkning.

Sådana mätdon skall vara föremål för EEG-typgodkännande och underkastas första EEG-verifikation.

Artikel 3

Ingen medlemsstat får begränsa, vägra eller förbjuda att någon alkoholmätare eller alkoholaerometer släpps ut på marknaden eller tas i drift, under åberopande av dess metrologiska egenskaper, om den försetts med märkning för EEG-typgodkännande eller första EEG-verifikation.

(1) EGT nr C 76, 7.4.1975, s. 39.
(2) EGT nr C 248, 29.10.1975, s. 22.
(3) EGT nr L 202, 6.9.1971, s. 1.
(4) EGT nr C 117, 31.12.1973, s. 1.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna skall inom 24 månader efter dagen för anmälan av detta direktiv anta och offentliggöra de bestämmelser som krävs för att följa det. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Bestämmelserna skall börja tillämpas senast den 1 januari 1980.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 5

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 27 juli 1976.

På rådets vägnar
M. van der STOEL
Ordförande

BILAGA

ALKOHOLMÄTARE OCH ALKOHOLAEROMETRAR

1. DEFINITION AV MÄTDONEN

1.1 Alkoholmätare är mätdon av glas som för en blandning av vatten och etanol visar

— alkoholhalten per massenhet, eller
— alkoholhalten per volymenhet.

De betecknas massalkoholmätare eller volymalkoholmätare, beroende på vad de mäter.

Alkoholaerometrar är mätdon av glas som konstruerats för att mäta densiteten av en blandning av vatten och etanol.

1.2 De mätdon som definieras i detta direktiv är graderade för en referenstemperatur på 20°C, i överensstämmelse med de värden som upptas i de internationella alkoholtabeller som utges av Internationella organisationen för legal metrologi OIML.

1.3 De är graderade för att avläsas mot vätskeytans fria horisontella del.

2. BESKRIVNING AV MÄTDONEN

2.1 Alkoholmätare och alkoholaerometrar är mätdon av glas, bestående av

— en cylindrisk kropp med konisk eller halvsfärisk botten där inga luftbubblor blir stående,
— ett ihåligt cylindriskt skaft som smälts fast vid kroppens överdel; dess övre ände är stängd.

2.2 Varje mätdons hela utsida skall vara symmetrisk omkring dess huvudaxel.

Inga skarpa övergångar får finnas i mätdonets tvärsnitt.

2.3 Kroppens nedre ände skall innehålla ballast, som används för att ställa in mätdonets massa.

2.4 I skaftet skall på en cylindrisk bärare finnas en skala. Den cylindriska bäraren skall vara stadigt fästad vid skaftets insida.

3. UTFÖRANDEPRINCIPER

3.1 Det glas som används vid tillverkning av mätdonen skall vara genomsynligt och utan defekter som kan störa avläsningen av skalan.

Glasets utvidgningskoefficient skall vara $(25 \pm 2) \cdot 10^{-6} C^{-1}$.

3.2 Ballasten skall fixeras i bottnen av mätdonet. När det färdiga mätdonet fått ligga horisontellt under 1 timme vid 80°C och sedan fått svalna i samma läge, skall det flyta så att vinkeln mellan huvudaxeln och lodlinjen är högst 1,30°.

4. SKALAN

4.1 Inget mätdon får vara försett med mer än en skala av det slag som beskrivs i punkterna 4.5 och 4.6.

4.2 Skalan och skalmärkningen skall anbringas på en bärare med slät matt yta.

Denna bärare skall fixeras lodrätt i skaftet och referensmärken skall anbringas så att varje förskjutning av skalan och bäraren i förhållande till skaftet är uppenbar.

Bäraren, skalan och skalmärkningen får inte uppvisa några tecken på deformation, färgförändring eller förkolning efter att ha hållits vid 70°C under 24 timmar.

4.3 Skalmärkena skall

— ligga i plan som är vinkelräta mot mätdonets axel,
— vara svarta(1) och tydliga och beständiga,
— vara smala, skarpa och jämntjocka med en tjocklek på högst 0,2 mm.

4.4 Längden på skalans korta streck skall vara minst 1/5, på dess mellanlånga streck minst 1/3, och på dess långa streck minst 1/2 av skaftets omkrets.

4.5 Alkoholmätare skall ha en nominell skala som är graderad i viktprocent eller volymprocent alkohol. De skall täcka ett intervall som inte överstiger 10 volym- eller viktprocent alkohol.

Skaldelen skall vara 0,1 %.

Varje skala skall omfatta mellan fem och tio extra skaldelar utanför gränserna för dess nominella skalområde.

4.6 Alkoholaerometrars nominella skala skall graderas i kg/m^3. De skall täcka ett intervall som inte överstiger 20 kg/m^3.

Skaldelen skall vara 0,2 kg/m^3.

Varje skala skall omfatta mellan fem och tio extra skaldelar utanför gränserna för dess nominella skalområde. Skalan får dock inte utsträckas över 1 000 kg/m^3.

5. GRADERING OCH BESIFFRING

5.1 På alkoholmätare skall vart tionde skalmärke, räknat från den nominella skalans ena ände, vara ett långt streck. Mellan varje par av långa streck i följd skall ett mellanlångt streck finnas, och mellan varje långt och närmaste mellanlånga streck skall finnas fyra korta streck.

Endast de långa strecken skall förses med besiffring.

5.2 På alkoholaerometrar skall vart femte skalmärke, räknat från den nominella skalans ena ände, vara ett långt streck. Det skall finnas fyra korta streck mellan varje par av intill varandra liggande långa streck.

Endast vart femte eller vart tionde streck skall förses med besiffring.

5.3 De streck som anger gränserna för det nominella skalområdet skall ha full besiffring.

På alkoholaerometrar får övrig besiffring vara förkortad.

6. KLASSINDELNING OCH HUVUDMÅTT FÖR MÄTDONEN

6.1 Mätdon skall tillhöra någon av följande noggrannhetsklasser:

— Klass I: Minsta skaldelslängd skall vara 1,5 mm.
Mätdon i denna klass får inte vara försett med inbyggd termometer.

— Klass II: Minsta skaldelslängd skall vara 1,05 mm.
Mätdon i denna klass får vara försett med inbyggd termometer.

— Klass III: Minsta skaldelslängd skall vara 0,85 mm.
Mätdon i denna klass får vara försett med inbyggd termometer.

6.2 Mätdon skall ha en utvändig diameter på mätdonskroppen på mellan 19 och 40 mm.

Skaftets diameter skall vara minst 3 mm för mätdon i klass I och II, och minst 2,5 mm för mätdon i klass III. Skaftet skall nå minst 15 mm ovanför det översta skalstrecket.

Skaftets tvärsnitt skall vara konstant ned till minst 5 mm under det lägsta skalstrecket.

(1) Skalstrecken får ha annan färg utanför skalans nominella del.

7. INSKRIFTER

7.1 Följande inskrifter skall vara läsligt och varaktigt anbringade inne i mätdonet:

— klass I, II eller III,
— kg/m³, % vol eller % mas,
— 20 °C,
— etanol,
— tillverkarens namn eller igenkänningsmärke,
— mätdonets tillverkningsnummer,
— märket för EEG-typgodkännande "ϵ".

7.2 Mätdonets massa, uttryckt i närmaste mg, får anges på mätdonskroppen.

8. STÖRSTA TILLÅTNA FEL OCH VERIFIKATION

8.1 Största tillåtna fel för alkoholmätare och alkoholaerometrar skall vara:

— för klass I, ± en halv skaldel för varje avläsning,
— för klasserna II och III, ± en skaldel för varje avläsning.

8.2 Kontroll skall utföras på minst tre punkter inom det nominella skalområdet.

9. TERMOMETRAR SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED ALKOHOLHALTSBESTÄMNING

9.1 Om mätdonet för bestämning av alkoholhalt hör till klass I skall den termometer som används vara

— av metallresistanstyp eller kvicksilvertyp, försedd med glashölje,
— graderad med skaldelen 0,1 eller 0,05 °C.

Största tillåtna fel skall vara ± 0,05 °C för alla avläsningar på skalan.
Kvicksilvertermometrar skall ha ett skalmärke för 0 °C.

9.2 Om mätdonet för bestämning av alkoholhalt hör till klass II eller III skall termometern vara av kvicksilvertyp med glashölje, med skaldelen 0,1 eller 0,2 eller 0,5 °C. Den skall ha ett skalmärke för 0 °C.

Största tillåtna fel skall vara
± 0,1 °C om termometern är graderad i 0,1 °C,
± 0,15 °C om termometern är graderad i 0,2 °C,
± 0,2 °C om termometern är graderad i 0,5 °C.

Termometern får vara inbyggd i mätdonet för bestämning av alkoholhalt.

I så fall krävs inget skalmärke vid 0 °C.

9.3 Minsta skaldelslängd skall vara

— 0,7 mm för termometrar som graderats i 0,05, 0,1 eller 0,2 °C, och
— 1,0 mm för termometrar som graderats i 0,5 °C.

9.4 Skalstreckens tjocklek får inte överstiga 1/5 av skaldelslängden.

10. MÄRKNING

På baksidan av alkoholmätare och alkoholaerometrar, på mätdonskroppens övre tredjedel, skall plats finnas för anbringande av märket för första EEG-verifikation.

I överensstämmelse med punkt 3.1.1 i bilaga II till direktiv 71/316/EEG, och med undantag från den allmänna regel som fastställs i avsnitt 3 i nämnda bilaga, skall märkning för första EEG-verifikation, beroende på de särskilda krav som ställs på märkning av mätdon av glas, bestå av en följd av tecken med följande betydelser:

— bokstaven lilla "e",

— de två sista siffrorna i årtalet för första EEG-verifikation,

— de/den kännetecknande bokstaven/bokstäverna för den medlemsstat där första EEG-verifikation utförts,

— vid behov, kontrollaboratoriets identitetsbeteckning.

Om märkning sker med hjälp av sandblästring skall bokstäver och siffror anbringas så att deras läsbarhet inte försämras.

Exempel:

e 75 D 48: Första EEG-verifikation utfördes 1975 av laboratorium nr 48 i Förbundsrepubliken Tyskland.